

להב מפיו יצא

הוראות למעשה עפ"י משנת הגאון הצדיק ר' ישראל אליהו וינטרויב זצוק"ל
לתרומות והנצחות, הוספת מנויים, הצעות והערות יש לפנות בטלפון: 0527697944 או למייל 1nafsho@gmail.com
לגליון 486 כי תצא תשפ"ו

כח הבחירה [א] – הפקעת קליפת נוח התלאות

מה פשר נוח התלאות

אין מי שלא עובר מסכת קשיים במסגרת חייו הפרטיים. ובזמן האחרון מתחזקים הקשיים על הציבור מצד רדיפות בלתי פוסקות מצד המדינה. העתיד הקרוב לוטה בערפל. כיצד לשמור על איזון והאם ניתן לסגל מבט אחר על מציאות זו.

ובאמת שלמרות ששאלה זו מתעצמת בימים אלו אבל היא חובקת את כל ימות עולם. וכפי שתיאר ר"ת את עולמנו "נוח התלאות". מה פשר מציאות מכאיבה זו. מדוע הושם האדם במקום שכל מהותו היא "תלאות".

לא נברא האדם אלא להתענג על ה' כיצד

כולנו אמונים על דברי הרמח"ל "שלא נברא האדם אלא להתענג על ה' ולהנות מזיו שכינתו". האדם נברא כדי להתענג. זו הסיבה שהוא כל הזמן מחפש עונג. אבל העונג הזה בשלמותו אינו בר השגה בעולמנו אלא בעולם שהוא בהכנה המצטרפת לדבר הזה. כלומר כדי לתת לאדם את העונג המושלם, המלא, בלי שום הפסק צריך לברוא עולם מיוחד לכך. שניתן להנות שם בלא גבול... פוק חזי האם אדם מסוגל להנות מדבר מסוים לאורך זמן.... גם אם יקבל את הדבר הכי מענג לא יוכל התענוג להמשך זמן רב מדי. זהו אות ומופת שהאדם לא נברא להתענג כאן בעוה"ז. כי לא ניתן לממש שאיפתו זו בשלמות... כיצד מגיעים לעונג זה.

כל ילד יודע את התשובה. על יד קיום תורה ומצוות נקבל שכר שהוא העונג המיוחל. אמת.

מציאות החלל – הסתרת ברירות שלטונו

למרות שידעה זו ברורה לכל בר בי רב עדיין יש קושי להתמודד עם הקשיים. ולכן מוכרח האדם להעמיק את תפיסתו בסוגיא זו וכפי ברירות התפיסה כך תתרומם העבודה וההתמודדות עם הקשיים.

כשמדברים על שכר העתידי שהוא דבקות בה' ית' מדובר על דבקות במי שאין בו שום תפיסה - "לית ביה תפיסא כלל". ונשאלת השאלה כיצד תתכן דבקות כזו במה שהוא למעלה מתפיסה.

איזו פעולה יעשה האדם שתזכה אותו בכך. איזו פעולה שלנו נוגעת ב"הפקעה מתפיסה והבנה". מצווה? כיצד זה עובד, (לערכנו כמובן)? הרי כל פעולה היא גבולית סופית וממילא התולדה שלה תהיה תמיד גבולית. סופית.

בורא עולם יצר עולם משונה. עולם מלא בגוונים וציוורים שכולם בעצם מסתירים את שלטונו המוחלט. הכל פועל במערכות נפלאות של סיבה ומסובב עד שניתן ח"ו לחיות כאן 120 שנה ולהיות בטוחים שעולם כמנהגו נוהג. ומי שיודע את כללי חוקיות הבריאה יכול התסדר פה פחות או יותר. תפיסה זו נקראת "חלל". בורא עולם יצר לכתחילה אפשרות תפיסה זו כדי לאפשר לאדם את הבחירה. כאילו הרכיבו על עיניו משקפים כאלו שמראים לו מראה הפכי לאמת. הכל מוסבר. הכל מובן.

למרות שנמסרה לאדם תפיסה זו בורא עולם ממשיך להנהיג את עולמו כפי רצונו הפשוט. בלי להיות מוגבל במערכת הנראית לעין של סיבה ומסובב. ומוביל את עולמו לתכליתו שהיא רק אחת. להיטיב עם ברואיו. אין לך רגע שלא מכון לתכלית זו.

נמשיל זה לקליפה שמסתירה את הפרי שמתרקם בתוכה. אנחנו תופסים את העולם מצד הקליפה אבל בתוככי קליפה זו מתרקם פרי נפלא. הקב"ה רואה את הפרי שנעשה בעזרת הקליפה.

כח הבחירה להפקיע החלל

כיצד נצליח להבקיע את החושך הזה. להסתכל מעבר לקליפה. לחיות ברמה חדשה. רמה שהכל נעשה על ידי "רחמנא" - רבונו של עולם האוהב את בריותיו.

כאן מגיעים אנו לכח נפשי נפלא שהוקבע באדם.

קדמונים לימדו אותו שהקב"ה נטע בקרב האדם כח נורא בדמיון אליו. עולמנו נוצר מכך שעלה ברצונו הפשוט לברוא עולם בלי שום סיבה קודמת [ומה שמפורסם שהיה זה על מנת להיטיב חלילה להעלות על הדעת שהקב"ה היה מוכרח לממש רצונו זה דאז מוכרח ע"י סיבה קודמת אלא מלמדים אותנו קדמונים שעלה ברצונו הפשוט בלי שום טעם ודעת. אמנם אחרי שעלה

ברצונו הפשוט גילה מהלך של הטבה]. כח זה שלא תלוי בשום סיבה ניטע באדם ושמו של כח זה "בחירה".

עומק כח הבחירה

הרגילות להסתכל על כח זה ככשרון ההכרעה בין ב' אפשרויות. אבל אין זה סוף הענין. כח הבחירה עמוק כאמור והוא המקביל בנפש האדם לכחו הבלתי בעל תכלית לפעול בלי שום סיבה מקדימה. זהו הכח השורשי ביותר שניתן לנו להשיג בבורא ית' שעלה ברצונו לברוא את העולם בלי שום הכרח וסיבה מוקדמת.

אמור מעתה. האדם רואה מערכות של סיבות סביבו והם בד"כ מדריכים אותו לפעול כך וכך מכיון לכאורה כפוף לסיבות אלו אך כאן יכול להתערב כח הבחירה. כח זה מאפשר לאדם לבחור לפעול מעבר לסיבות הנראות לעין. כי כאמור הוא משתמש בכח שנטול כל הכרחיות.

כשאדם נוגע בכח הבחירה בנפשו הוא מופקע מחטא בעצם כי החטא אינו נוגע שם. החטא הוא הסתבכות בטשטושים שגורמות הסיבות והמסובבים.

אמור מעתה שאין בחירה בין טוב לרע. יש בחירה בין "לבחור" וממילא לעשות את הטוב או "לא לבחור" וממילא לשקוע בקליפת עולם הזה.

כדי לאפשר לאדם להעפיל לעולמות עונג שמופקעים מכל תפיסה האדם צריך לגעת בנקודה בנפשו שמוקעת מכל סיבה. כח הבחירה.

ב' אפשרויות להתמודד עם נוח התלאות

אדם נתקל בתלאות עולם הזה. יכול לגשת לזה כפי המבט המורגל להשקיף על ה"קליפה" ואז.... אבל נמסר בידו להסתכל מעבר לקליפה. עכ"פ בתפיסתו הפנימית שנובעת מכח הבחירה ולהעפיל להבנה חדשה.

ואז להגיע להחלטה שהיא מעבר למראית עיניו. החלטה זו נובעת מהשגה עמוקה. שמה של השגה זו "נאמנות".

נאמנות

נאמנות היא סוג של קשר שאינו ניתן להזיז משום שנובע מברירות. ברירות זו לא נראית לעין כי אדרבה עולם זה הוא נוח התלאות. ברירות זו היא נקודה בפנימיות הנפש שהיא זו שמתגלה בכל עוצמתה כשבוחר בה.

וכשם שזכה לבחור בה ולהעפיל לנקודה שהיא מעבר לתפיסה השכל כך יזכה לעולם האמת לעונג שמעבר לכל תפיסה.

עומק קיום המצוות - בחירה

נשים לב שאנחנו מורגלים בקיום מצוות ולכן לא תמיד שמים על ליבנו שמעשי המצוות נובעים מבחירה במערכת שמימית. המצוות אינן תואמות כלל למערכת

החיים הרגילים [מלבד המצוות השכליות ואכמ"ל]. לא תמיד מורגשת ההתנגשות אבל ברור שכאשר תיווצר נקודת התנגשות יבחר הבוחר במצווה מכח נקודה זו של נאמנות לציווי ה' ולא למראית עיניו.

עבודת האדם בנוה התלאות היא לקנות מתוך החוסר ודאות קנין נצח של ברירות. בכל גל וגל שעובר על האדם הוא יכול להחליט שיש כאן מציאות מכאיבה כי כך נראים הדברים מצד הקליפה. אבל יכול בכח הבחירה שנטועה בנפש לבחור להתחבר למה שמעבר. ל"רחמנא". וממילא "לטב עבד".

נאמנות נקנית דוקא בנוה תלאות זה. ונאמנות זו היא המקנה לאדם את הקשר הנצחי והשכר הנצחי.

המבט לרגל הרדיפות נגד עולם התורה

החזון הנגלה לעינינו בו מתעצמת מערכת רדיפה נוראה שלא חוינו מזה שנים רבות היא מצד אחד הסתר גדול ביותר אבל ללא ספק שיש כאן הזדמנות עצומה לגלות את הנאמנות לה' ולתורתו דווקא בזכות מצב זה. כביכול בורא עולם זועק באזנינו שאין מה להסתכל על קליפה ולשאוב משם תקוה. אלא להבין תכליתה.

המסקנה יכולה להיות פחד ולחץ למי שהורגל לכללי הנימוס ה"דמוקרטים". לפתע הכל מתמוסס. וכפי שזועקים העוסקים בצרכי ציבור "אין כאן מידתיות", "אפליה משועת", "אינו עומד במבחן השיויון בפני החק". אבל יש מי שמשתדל לחיות פנימה יותר. לבחור בפירוש הפנימי למציאות שיש כאן אך ורק "רחמנא" וממילא "לטב עבד". מי שמשתדל בכך שש ושמח לקראת חשיפת פנימיות זו. הנה הקליפה שקדמה פרי מתעצמת לפני כליתה וממילא קרוב יום גילוי הפרי.

לא חונכנו לחשב קיצים וכד'. אבל בהחלט חונכנו לחפש את הקב"ה בכל דבר. וכאשר ההסתר גובר יש לבני ישראל את החושים לקלוט את התרחישים האמיתיים ומצווים לנצל את המצב לתוספת דבקות ותוספת ברירות.

אין זה נוגע כלל לחובת ההשתדלות כפי שמורים רבותינו שליט"א. לא על זה דובר כאן כלל. רק על המבט הבחירי.

הדברים לא נקנים בקריאה אחת. יש לחזור ולשנן ולתרגל כל אחד כפי השגתו....